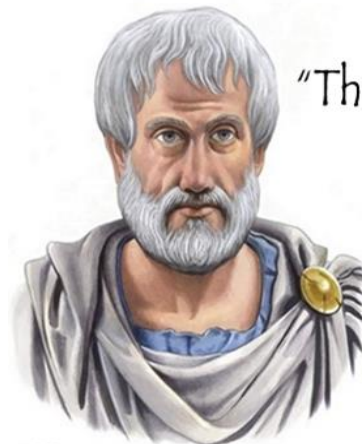

“หลักการปฏิบัติราชการทางปกครอง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา”

โครงการเสริมสร้างหลักปฏิบัติราชการที่ดีจากคำวินิจฉัยของศาลปกครอง
ณ โรงแรม ดิ อิมพีเรียล โฮเทล คอนเวนชั่น เซนเตอร์ พิชญ์โลก

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

นายคะนิง จันทรสังเคราะห์
ศศ.บ., ศศ.ม.(รัฐศาสตร์) , นบ., นบท.
ตุลาการศาลปกครองพิชญ์โลก

“The roots of education
are bitter,
but the fruit is
sweet.”

-Aristotle-

ขอบเขตการนำเสนอ

- ๑) หลักปฏิบัติราชการทางปกครอง
- ๒) การปฏิบัติหน้าที่กับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่
- ๓) ลักษณะการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
- ๔) หลักเกณฑ์และขั้นตอนการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมาย
- ๕) กฎหมายปกครองที่สำคัญ
- ๖) กรณีศึกษา

หลักปฏิบัติราชการทางปกครอง

- ๑) เจ้าหน้าที่ไม่สามารถกระทำการใดไปกระทบสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลใดได้ เว้นแต่จะมีกฎหมาย (พ.ร.บ.) ให้อำนาจไว้
- ๒) ในกรณีที่กฎหมายที่ให้อำนาจไว้ นั้น กำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอนวิธีการ หรือเงื่อนไขการใช้อำนาจไว้ อย่างไร การใช้อำนาจในเรื่องนั้น ก็จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการ หรือเงื่อนไข
- ๓) หากการใช้อำนาจในเรื่องนั้น มีกฎหมายเกี่ยวข้องหลายฉบับ การกระทำของเจ้าหน้าที่ ก็จะต้องถูกต้องและชอบด้วยกฎหมายนั้นทุกฉบับ
- ๔) กรณีที่กฎหมายให้เป็นดุลพินิจกับเจ้าหน้าที่ การใช้อำนาจในเรื่องนั้น เจ้าหน้าที่ต้องใช้ดุลพินิจ และใช้ดุลพินิจโดยชอบ
- ๕) ถูกตรวจสอบได้โดยศาลปกครอง

การปฏิบัติหน้าที่กับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่

- **กรณีปฏิบัติหน้าที่ชอบด้วยกฎหมาย** แต่อาจต้องรับผิดชอบตามกฎหมายในกรณีที่เข้าลักษณะของ “ความรับผิดชอบอย่างอื่น” หรือ “ความรับผิดชอบของรัฐโดยปราศจากความผิด”
- **หลักความรับผิดของรัฐโดยปราศจากความผิด** เป็นความรับผิดชอบอย่างอื่น ซึ่งเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย แต่มีผลกระทบหรือความเสียหายเกิดขึ้นต่อปัจเจกบุคคล โดยบุคคลนั้นไม่พึงได้รับความเสียหายนั้น (ต่างจากความรับผิดทางละเมิด ซึ่งเป็นเรื่องของการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย)

ตัวอย่างคดีความรับผิดชอบอื่น

- ฟ้องขอให้จ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม
- ฟ้องขอให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเวนคืนที่ดินทิ้งแปลง และจ่ายเงินค่าทดแทน
- ฟ้องเรียกคืนที่ดินส่วนที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการเวนคืน
- อบท.ฟ้องเรียกเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่นที่ปลัด อบท.ได้รับไว้ เนื่องจากมีคำสั่งไล่ออกจากราชการและให้มีผลย้อนหลังไปถึงช่วงระยะเวลาที่มีการเบิกจ่ายเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่น

ตัวอย่างคดีความรับผิดชอบอื่น

- ฟ้องขอให้มีการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลในการจับกุมยาเสพติด
- ฟ้องขอให้ย้ายแนวสายไฟฟ้าแรงสูงออกจากที่ดิน
- ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าเสียหายจากการก่อสร้างคลองส่งน้ำเป็นเหตุให้น้ำท่วมที่ดินของผู้ฟ้องคดี
- ฟ้องขอให้คืนเงินค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ
- ฟ้องขอให้คืนเงินสำหรับโครงการรถยนต์ใหม่คันแรกตามนโยบายรัฐบาล
- ฟ้องขอให้เทศบาลชดใช้ค่าเสียหายเนื่องจากไม่ดำเนินการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ

ตัวอย่างคดีความรับผิดชอบอื่น

- ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าเสียหายจากกรณีที่น่าจากเขื่อนล้นเอ่อเข้าท่วมที่นา
- ฟ้องขอให้คืนเงินที่รับไปโดยไม่มีสิทธิหรือเกินสิทธิ
- ฟ้องเพิกถอนคำสั่งเรียกคืนเงิน กรณีเบิกจ่ายค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการไม่เป็นไปตามระเบียบฯ
- ฟ้องเรียกค่าเสียหายจากการก่อสร้างด้านซ่งน้ำหน้กถาวร ปิดทางเข้าออกที่ดินของเอกชน
- ฟ้องขอให้ชดใช้ค่าเสียหายจากผลกระทบที่รัฐบาลออกคำสั่ง ห้ามส่งออกไก่สดแช่แข็งไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

การปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

- กรณีปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้อง/ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
เจตนาทุจริตกลั่นแกล้งให้เสียหาย /เข้ามีส่วนได้เสีย/แสวง
ประโยชน์/ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติฯ
กรณีดังกล่าวอาจต้องรับผิดชอบทางอาญา
- ทำให้เกิดความเสียหาย อาจต้องรับผิดชอบละเมิด
- เข้าเหตุกระทำผิดวินัย อาจต้องรับโทษทางวินัย
- กรณีผู้บริหารท้องถิ่น/สมาชิกสภาท้องถิ่น อาจถูกสั่งให้พ้นจาก
ตำแหน่ง

การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

- กระทำโดยไม่มีอำนาจ หรือ
- นอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือ
- ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือ
- โดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือ
- โดยไม่สุจริต หรือ
- มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือ
- มีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น หรือ
- สร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร หรือ
- เป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ

การออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใด ที่เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย

- กรณีไม่มีอำนาจ
 - กระทำโดยเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีอำนาจเลย(ไม่ได้รับมอบอำนาจ)
 - กระทำโดยเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนได้เสียตามกฎหมาย
 - กระทำเมื่อพ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด
- กรณีนอกเหนืออำนาจ กระทำเกินกว่าที่กฎหมายให้อำนาจไว้
- กรณีไม่ถูกต้องตามกฎหมาย
 - เนื้อหาของคำสั่งขัด/แย้งต่อกฎหมาย
 - ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

การออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใด การใช้อำนาจตามกฎหมาย

- กรณีไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ
รูปแบบที่กฎหมายกำหนดไว้ (ข้อเท็จจริง/ข้อกฎหมาย/เหตุผล)
ขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนด (ให้โอกาสทราบ/โต้แย้ง)
- กรณีไม่สุจริต เป็นการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตัว
- กรณีเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ขัดต่อหลักความเสมอภาค
- กรณีสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น เกินขอบเขต/ขัดต่อหลักความได้สัดส่วน
- กรณีใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบนอกเหนือที่กฎหมายให้อำนาจ/ไม่ชอบด้วยเหตุผล

ขั้นตอนการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมาย

- ๑.มีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่
 - ไม่มีอำนาจ/นอกเหนืออำนาจ
- ๒.ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนวิธีการ เจื่อนไขอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่
 - ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนวิธีการ เจื่อนไขอันเป็นสาระสำคัญ
- ๓.เนื้อหาของการกระทำชอบหรือไม่
 - ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย -ไม่สุจริต -เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม
 - สร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น -สร้างภาระเกินสมควร -ใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบ

กฎหมายปกครองที่สำคัญ

- พรบ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
- พรบ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
- พรบ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๒
- พรบ. จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒
- ฯลฯ

หลักปฏิบัติราชการทางปกครอง

ตาม พรบ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๑. หลักการกระทำโดยเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจ (ม.๑๒)
๒. หลักการกระทำโดยเจ้าหน้าที่ที่มีความเป็นกลาง (ม.๑๓, ๑๕, ๑๖)
๓. หลักการมีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาเข้ามาในการพิจารณา
๔. หลักความเรียบง่าย รวดเร็ว และถูกต้อง (ม.๒๗)
๕. หลักการพิจารณาแบบไต่สวน (ม. ๒๘, ๒๙)

หลักปฏิบัติราชการทางปกครอง

ตาม พรบ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๖. หลักการรับฟังผู้ถูกกระทบสิทธิ (ม.๓๐)

๗. หลักการเข้าถึงข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ (ม.๓๑, ๓๒)

๘. หลักการให้เหตุผลของคำสั่งทางปกครอง (ม.๓๖, ๓๗)

๙. หลักการแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์ (ม.๔๐)

หลักปฏิบัติราชการทางปกครอง

- หลักความเป็นกลางในการพิจารณาทางปกครอง
- ประเด็นพิจารณา : กรณีเจ้าหน้าที่หรือกรรมการ
ในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพ
ร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง
ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๓ และ ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ
ราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

หลักความเป็นกลาง

- ความไม่เป็นกลางในทาง**ภาวะวิสัย** หรือโดยสภาพภายนอก ซึ่งอยู่ภายนอกความคิดจิตใจของเจ้าหน้าที่ มีเหตุมาจาก “สถานภาพ” หรือ “ฐานะ” ของตัวเจ้าหน้าที่เอง เช่น เป็นคู่กรณีเอง เป็นคู่หมั้น หรือคู่สมรสของคู่กรณี เป็นต้น (ม.๑๓)
- กรรมการในคณะกรรมการมีลักษณะตามมาตรา ๑๓ อาจถูกคัดค้านจากคู่กรณีได้ (ม.๑๕)
- ความไม่เป็นกลางในทาง**อัตตวิสัย** หรือโดยสภาพภายในความคิดจิตใจซึ่งมีสภาพร้ายแรง (ม.๑๖)

หลักความไม่เป็นกลางในทางภาวะวิสัย

พ.ร.บ.วิ.ปฏิบัติฯ ม. ๑๓ กำหนดกรณีที่เจ้าหน้าที่จะพิจารณาทางปกครองไม่ได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่กรณีเอง

(๒) เป็นคู่หมั้น หรือคู่สมรสของคู่กรณี

(๓) เป็นญาติของคู่กรณี

(๔) เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้พิทักษ์หรือ ผู้แทนหรือตัวแทนของคู่กรณี

(๕) เป็นเจ้าหนี้ หรือลูกหนี้ หรือเป็นนายจ้างของคู่กรณี

(๖) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความไม่เป็นกลางในทางอัตตวิสัย

พ.ร.บ.วิ.ปฏิบัติฯ ม. ๑๖ ในกรณีมีเหตุอื่นใดนอกจากที่บัญญัติไว้
ไว้ในมาตรา ๑๓ เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่หรือกรรมการใน
คณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครอง **ซึ่งมีสภาพ**
ร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง
เจ้าหน้าที่หรือกรรมการผู้นั้น จะทำการพิจารณาทางปกครอง
ในเรื่องนั้นไม่ได้

หลักความเป็นกลางในการพิจารณาทางปกครอง

- ข้อเท็จจริง
- ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (ผวจ.) ในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดี โดยมีนาย จ. (ปลัดจังหวัด) ในขณะนั้น เป็นประธานกรรมการ
- คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จ ได้รายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยเห็นว่าพฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เห็นควรลงโทษไล่ออกจากราชการ

หลักความเป็นกลางในการพิจารณาทางปกครอง

- ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด พิษณุโลก พิจารณา ปราบปรามว่า ในการประชุมซึ่งมีนาย จ. (รองผวจ.ในขณะนั้น) ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มอบหมายเป็นรองประธาน อ.ก.พ. จังหวัดทำหน้าที่เป็นประธาน ในที่ประชุมแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
- นาย ส. อ.ก.พ. จังหวัด คนหนึ่ง ได้ขออนุญาตออกจากห้องประชุม เนื่องจากเห็นว่าตนเป็นผู้มีส่วนได้เสียเป็นผู้กล่าวโทษร้องเรียนผู้ฟ้องคดี
- นาย จ. ของตอออกเสียงเนื่องจากเห็นว่าตนเป็นหนึ่งในคกก. สอบสวน
- ที่ประชุม อ.ก.พ. จังหวัด ได้มีมติเห็นชอบให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ

หลักความเป็นกลางในการพิจารณาทางปกครอง

- การที่นาย จ. ได้เคยพิจารณาวินิจฉัยในเรื่องการดำเนินการทางวินัยผู้ฟ้องคดีในฐานะประธานกรรมการสอบสวนมาก่อนแล้ว เมื่อต่อมา นาย จ. ได้เข้าประชุม อ.ก.พ. จังหวัด ในฐานะรองประธาน อ.ก.พ. และทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุมพิจารณาในเรื่องเดิมอีก จึงเป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อทำหน้าที่ควบคุมการประชุมและพิจารณาเรื่องของผู้ฟ้องคดี ทั้งในขั้นตอนการสอบสวนและพิจารณาเสนอความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน และขั้นตอนการพิจารณารายงานผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนเพื่อมีมติเห็นชอบให้สั่งลงโทษของ อ.ก.พ. จังหวัด

หลักความเป็นกลางในการพิจารณาทางปกครอง

- แม้นาย จ. จะงดออกเสียง แต่ในการปฏิบัติหน้าที่ประธาน ในการประชุม นาย จ. ย่อมมีความโน้มเอียงไปตามความเห็นเดิมที่ตนได้เคยพิจารณาวินิจฉัยไปแล้วเมื่อครั้งที่เป็นประธานกรรมการสอบสวน อันเป็นความเห็นที่เป็นปฏิปักษ์ต่อผู้ฟ้องคดี ประกอบกับการที่นาย จ. ได้ทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุมเรื่องของผู้ฟ้องคดีย่อมเป็นที่เห็นได้ว่า จะมีผลทำให้ อ.ก.พ. จังหวัด คนอื่นไม่อาจโต้แย้งหรือแสดงความคิดเห็นของตนอย่างเป็นอิสระ อันขัดต่อหลักความเป็นกลางในการพิจารณาทางปกครอง

หลักความเป็นกลางในการพิจารณาทางปกครอง

- ถึงแม้เหตุดังกล่าว จะมีใช้เหตุความมีส่วนได้เสียตามมาตรา ๑๓ แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติฯ แต่กรณียอมเป็นการพิจารณาทางปกครอง ของคณะกรรมการที่มีเจ้าหน้าที่ หรือกรรมการในคณะกรรมการ ซึ่งมีสภาพร้ายแรงที่อาจทำให้การพิจารณาทางปกครอง ของ อ.ก.พ. ไม่เป็นกลางหรือมีเหตุแห่งความไม่เป็นกลางในทางเนื้อหา หรือโดยสภาพภายในของเจ้าหน้าที่หรือกรรมการที่มีส่วนร่วมในการพิจารณาทางปกครอง อันเป็นการพิจารณาทางปกครองที่ไม่ชอบตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

หลักความเป็นกลางในการพิจารณาทางปกครอง

- ซึ่งนาย จ. ย่อมเห็นได้เองอยู่แล้วว่าตนมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว แม้จะไม่มีผู้คัดค้านว่า ตนมีลักษณะต้องห้ามเช่นนั้น นาย จ. ก็สมควรหยุดการพิจารณาเรื่องนั้นและควรจะให้เจ้าหน้าที่อื่นเข้าปฏิบัติหน้าที่แทน เพื่อมิให้การดำเนินการเป็นไปตามนัยดังกล่าว ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ และเนื่องจากไม่ใช่กรณีที่จะไม่มีผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนได้ และมีใช่เป็นกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน หากปล่อยให้ล่าช้าไปจะเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะ หรือสิทธิของบุคคลจะเสียหายโดยไม่มีทางแก้ไขได้ อันจะเป็นข้อยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓ ถึงมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับ ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน แต่นาย จ. หาได้หยุดการพิจารณาเรื่องของผู้ฟ้องคดีไม่ ยังคงทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมในการพิจารณาเรื่องของผู้ฟ้องคดีต่อไป เพียงแต่งดออกเสียงในการลงมติเท่านั้น

หลักความเป็นกลางในการพิจารณาทางปกครอง

- ดังนั้น การพิจารณาทางปกครอง ของ อ.ก.พ. จังหวัดเพชรบูรณ์ ในเรื่องของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย สำหรับ นาย ส. ปลัดจังหวัดเพชรบูรณ์ แม้จะได้รับเลือกให้เป็น อ.ก.พ. จังหวัดเพชรบูรณ์ และได้เข้าประชุม อ.ก.พ. จังหวัดเพชรบูรณ์ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ด้วยก็ตาม แต่เนื่องจาก ก่อนการพิจารณาเรื่องการดำเนินการทางวินัยผู้ฟ้องคดีในระเบียบวาระที่ ๒ หัวข้อ ๒.๒ นาย ส. ได้ขออนุญาตออกจากห้องประชุมเนื่องจากเห็นเองว่าตนเป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณา เพราะได้เป็นผู้กล่าวหาร้องเรียนผู้ฟ้องคดี

หลักความเป็นกลางในการพิจารณาทางปกครอง

- อีกทั้ง ไม่ปรากฏว่านาย ส. ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพิจารณา ทางปกครองเรื่องของผู้ฟ้องคดีในขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในขั้นตอนใดอีก กรณีจึงไม่มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่า นาย ส. มีเหตุอื่นใดเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่หรือกรรมการใน คณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครอง ของ อ.ก.พ. จังหวัดเพชรบูรณ์ ไม่เป็นกลางตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน หรือไม่ แต่อย่างใด

หลักความเป็นกลางในการพิจารณาทางปกครอง

- เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่านาย จ. รองประธาน อ.ก.พ. จังหวัดที่ทำหน้าที่ประธานในการประชุมและมีส่วนร่วมในการพิจารณาเรื่องของผู้ฟ้องคดีมีเหตุอื่นใด เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพร้ายแรง อันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง และกรณีไม่ต้องด้วยข้อยกเว้นตามกฎหมาย ที่จะทำให้นาย จ. มีอำนาจพิจารณาทางปกครองในเรื่องของผู้ฟ้องคดีได้ นาย จ. จึงไม่อาจทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องของผู้ฟ้องคดีได้ โดยที่ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงกระทำโดยถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ ที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้นหรือไม่ ถือเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน

หลักความเป็นกลางในการพิจารณาทางปกครอง

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ ให้ลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของ อ.ก.พ. จังหวัดดังกล่าว และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน พิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ ที่ลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ โดยให้มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับเป็นต้นไป แต่ทั้งนี้ ไม่ตัดอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะดำเนินการทางวินัยเสียใหม่ให้ถูกต้อง และเพิกถอนคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และให้ยกฟ้องสำหรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

กรณีคำสั่งย้ายผู้บริหาร

แม้คำสั่งย้ายผู้ฟ้องคดีจะไม่ใช้คำสั่งทางปกครอง หากแต่เป็นคำสั่งเรื่องให้ข้าราชการรักษาการในตำแหน่ง แต่โดยเนื้อหามีลักษณะเป็นคำสั่งย้ายข้าราชการเพื่อแก้ไขปัญหาในทางบริหาร อีกทั้งยังมีการเปลี่ยนแปลงเลขที่ตำแหน่งกันระหว่างผู้ฟ้องคดีกับนาย อ. กรณีจึงเป็นคำสั่งอื่นที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งแม้ไม่ต้องพิจารณาภายใต้บังคับแห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และเป็นคำสั่งย้ายข้าราชการเพื่อแก้ไขปัญหาในทางบริหาร

กรณีคำสั่งย้ายผู้บริหาร

อ.๗๓๑/๒๕๕๕ การที่เจ้าหน้าที่จะปฏิบัติราชการทางปกครอง ในทุกเรื่องต้องใช้วิธีพิจารณาที่เป็นธรรม โดยคำนึงถึงความยุติธรรม เป็นหลัก และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลางอันเป็น หลักกฎหมายปกครองทั่วไป ที่ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนได้เสียในเรื่อง ใดเรื่องหนึ่งเข้ามาพิจารณาเรื่องและออกหรือร่วมออกคำวินิจฉัยสั่งการ ในเรื่องนั้น เพื่อเป็นหลักประกันแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นว่า เรื่องของตนจะได้รับการพิจารณาโดยเจ้าหน้าที่ที่ปราศจากอคติ และความลำเอียง

กรณีขัดต่อหลักความเป็นกลาง

อ.๒๗๘/๒๕๕๙ ในการประชุม ก.อบต.เป็นการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยผู้ฟ้องคดี และมีมติเห็นชอบให้ปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ กรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ โดยมีนาย ส. ซึ่งเป็นผู้ร้องเรียนผู้ฟ้องคดี จนถูกตั้งคณะกรรมการสอบวินัย เข้าร่วมประชุมพิจารณาเพื่อลงมติด้วย ซึ่งถือเป็นคู่กรณี คำสั่งลงโทษจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

กรณีขัดต่อหลักความเป็นกลาง

อ.๑๔๗/๒๕๕๒ เคยเป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงมาก่อน ต่อมาได้เลื่อนระดับในตำแหน่งที่สูงขึ้น และได้พิจารณา มีคำสั่งตามมติของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ตนเองเคยเป็นประธาน

อ. ๒๔๕- ๒๔๖/๒๕๕๒ เจ้าหน้าที่ผู้ทำการพิจารณาทางวินัยมีส่วนร่วมทั้งในการเสนอความเห็น การพิจารณาเห็นชอบให้สั่งลงโทษ และการพิจารณาอุทธรณ์

กรณีขัดต่อหลักความเป็นกลาง

อ. ๘๗/๒๕๕๖ คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเป็น
คณะกรรมการชุดเดียวกันกับคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

อ. ๒๔๑/๒๕๕๕ เจ้าหน้าที่ผู้ทำการพิจารณา
ทางวินัยและออกคำสั่งลงโทษทางวินัยเป็นบุคคลที่ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียน
เกี่ยวกับการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

กรณีไม่ขัดต่อหลักความเป็นกลาง

อ. ๒๗๘/๒๕๕๔ เจ้าหน้าที่ผู้ทำการพิจารณาไม่มีส่วนได้เสียกับการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดี

อ. ๖๓๘/๒๕๕๘ เจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาประเมินผลงานผู้ฟ้องคดีให้เลื่อนสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น เคยเป็นเจ้าหน้าที่ให้ความเห็นแย้งเกี่ยวกับการย้ายของผู้ฟ้องคดี

อ. ๓๖๒/๒๕๕๒ กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ผู้ทำการพิจารณาทางวินัยมีความไม่เป็นกลาง โดยเกิดจากความหวาดระแวงและการคาดเดาของผู้ฟ้องคดีเอง

หลักการรับฟังผู้ถูกกระทบสิทธิ

หลักการรับฟังผู้ถูกกระทบสิทธิ เป็นหลักการคุ้มครองสิทธิของคู่กรณีในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง โดยการให้ให้สิทธิคู่กรณีมีโอกาสได้ทราบข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนเพื่อประกันความเป็นธรรมให้กับคู่กรณี และยังมีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาเข้ามาในการพิจารณาทางปกครองได้ด้วย

หลักการรับฟังผู้ถูกกระทบสิทธิ

หลักการสำคัญ

๑. ต้องให้เพียงพอ
๒. ใช้บังคับสำหรับคำสั่งทางปกครองที่อาจกระทบสิทธิของคู่กรณี
๓. กรณีที่อาจไม่ต้องปฏิบัติต่อสิทธิ เป็นข้อยกเว้นตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑)-(๕) แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการฯ และกรณีตาม (๖) ประกอบกับ กฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ได้แก่ ๑) การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การสั่งพักงาน หรือสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อน หรือการให้พ้นจากตำแหน่ง ฯลฯ

กรณีถือว่ารับฟังผู้ถูกกระทบสิทธิ

อ.๑๓๑/๒๕๔๙ คณะกรรมการสอบสวน
ข้อเท็จจริงเปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นคู่กรณีชี้แจง
ข้อเท็จจริง แต่คู่กรณีมิได้ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม
ถือว่าได้เปิดโอกาสได้ทราบและมีโอกาสโต้แย้ง
ข้อเท็จจริงแล้วฯ

กรณีถือว่ารับฟังผู้ถูกกระทบสิทธิ

อ.๕๔๒/๒๕๕๘ กรณีคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย พิจารณาและรวบรวมพยานหลักฐานเสร็จสิ้น และได้แจ้งผลการสอบสวนให้ผู้ฟ้องคดีทราบเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีชี้แจงและแก้ข้อกล่าวหาแต่ผู้ฟ้องคดีไม่ต้องการใช้สิทธิในการชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อหักล้างข้อกล่าวหาเอง จึงถือได้ว่าคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้เปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจงและแสดงเหตุผลเพื่อหักล้างข้อกล่าวหาแล้ว กระบวนการสอบสวนทางวินัยจึงเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย

กรณีถือว่าไม่ได้รับฟังผู้ถูกกระทบสิทธิ

อ.๕๕/๒๕๔๖ คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง (ความรับผิดชอบทางละเมิด) ไม่ได้สอบสวนคู่กรณี เนื่องจากเห็นว่าไม่ได้เกี่ยวข้องกับคดี แต่มีคำสั่งให้ชดใช้เงินแก่ทางราชการ ถือว่าไม่ได้ดำเนินการตามข้อ ๑๕ ของระเบียบสำนักนายกฯ

อ.๑๙๗/๒๕๔๘ มีคำสั่งปลดออกจากราชการโดยไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหา เนื่องจากกล่าวหาว่าต้องหาคดีอาญายังปีนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยไร้เหตุในเมืองเท่านั้น แต่คำสั่งปลดออกกระบุเพราะเมาสุรายังปีนด้วยความคึกคะนอง จึงถือว่าไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหาที่สั่งปลดฯ

กรณีถือว่าไม่ได้รับฟังผู้ถูกกระทบสิทธิ

การดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาต้องทำการสอบสวน และในการสอบสวนจะต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ซึ่งอย่างน้อยต้องระบุพฤติการณ์การกระทำที่เข้าข่ายเป็นความผิดวินัยให้พอที่จะเข้าใจได้และเปิดโอกาสให้โต้แย้งหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาขึ้นการไม่ดำเนินการดังกล่าวเป็นผลให้คำสั่งลงโทษทางวินัยนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คดี อ. ๒๑๔/๔๘, อ. ๒๙๓/๕๐, อ. ๒๑๘/๔๘ ฯลฯ)

กรณีถือว่าไม่ได้รับฟังผู้ถูกกระทบสิทธิ

แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด... การที่คณะกรรมการ
สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้นำข้อมูลจากสำนวนการสอบสวน
ของคณะกรรมการชุดอื่นมาใช้ในการพิจารณา โดยสอบปากคำผู้ฟ้องคดี
ในฐานะพยาน และมีได้มีการดำเนินการใด ๆ ในการรวบรวมพยานหลักฐาน
ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อีก และไม่ปรากฏว่าได้เปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจง
ข้อเท็จจริงและแสดงพยานหลักฐานของตนแต่อย่างใด จึงเป็นกรณีที่มีได้
ปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด อันเป็นเหตุให้คำสั่งออกโดยไม่ถูกต้อง
ตามชั้นตอนฯ

กรณี que ถือว่าให้โอกาสไม่เพียงพอ (ต่อ)

อ.๑๕๕/๒๕๕๘ การแจ้งข้อกล่าวหาโดยมิได้สรุป
พยานหลักฐานสนับสนุนข้อกล่าวหา ไม่อาจถือว่าได้ให้คู่กรณี
มีโอกาสดร่าบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ ส่วนหนังสือแจ้ง
ข้อกล่าวหาฉบับที่สอง ซึ่งมีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุป
พยานหลักฐานสนับสนุนข้อกล่าวหาที่มีมาด้วย ถือว่าเป็นกรณี
ที่ได้ให้คู่กรณีมีโอกาสดร่าบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ แต่การ
กำหนดให้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน โดยมีเวลาเพียง ๑ วัน
ซึ่งมีถึง ๖ ข้อกล่าวหา... (มีต่อ)

กรณีที่ดีกว่าให้โอกาสไม่เพียงพอ

และมีได้เป็นข้อเท็จจริงเรื่องเดียวกันทั้งหมด ไม่อาจถือว่า
ได้ให้คู่กรณีมีโอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตน
ตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งฯ จึงเป็นการกระทำไม่ถูกต้อง
ตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ
ที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น จึงเป็นคำสั่ง
ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย พิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งนับแต่วันที่
ได้ออกคำสั่ง

การสืบสวนข้อเท็จจริงกับการสอบสวนทางวินัย

การสืบสวนข้อเท็จจริงเป็นการหาข้อมูลเบื้องต้นก่อนที่จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย พยานหลักฐานในชั้นการสืบสวนข้อเท็จจริงจึงเป็นพยานหลักฐานเบื้องต้นที่คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยสามารถนำมาใช้ประกอบการสอบสวนได้ และถึงแม้คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงจะมีความเห็นให้ยุติเรื่อง ก็ไม่เป็นการตัดอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยแต่อย่างใด นอกจากนี้ ตามบันทึกการให้ถ้อยคำของพยานในชั้นการสืบสวนข้อเท็จจริงที่ผู้ฟ้องคดีอ้างก็ไม่ได้แสดงให้เห็นเป็นที่ยุติว่าผู้ฟ้องคดีมิได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาแต่อย่างใด (อ.๘๐๓/๒๕๕๘)

กรณีหนังสือร้องเรียน

เมื่อพิจารณาจากหนังสือร้องเรียนของนาง ส. ดังกล่าว ปราบกฏชื่อผู้ร้องเรียนอย่างชัดเจน และเป็นกรณี ที่ผู้ได้บังคับบัญชาร้องเรียนเกี่ยวกับความประพฤติของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา โดยปราบกฏ ข้อมูล หรือข้อเท็จจริงอันเป็นรายละเอียดของพฤติการณ์การกระทำของผู้ฟ้องคดีหลายครั้งหลายครา จึงเป็นกรณีที่พฤติการณ์การกระทำของผู้ฟ้องคดีตามหนังสือร้องเรียนดังกล่าว ปราบกฏพยานหลักฐานเพียงพอที่ผู้บังคับบัญชาจะพิจารณาในเบื้องต้นได้แล้วว่า

กรณีหนังสือร้องเรียน (ต่อ)

...ผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์ที่น่าจะเข้าข่ายเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง อันเป็นกรณีมีมูลที่ ควรกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีกระทำผิดวินัยซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจที่จะดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีได้ทันที ดังนั้น ในการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีในกรณีที่พิพาทนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยอธิบดีกรมที่ดิน จึงไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนข้อเท็จจริงก่อนที่จะมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้ฟ้องคดี (อ.๗๘/๒๕๖๓)

ว่าด้วยอำนาจของ ป.ป.ช.

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยเฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมเท่านั้น การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนและชี้มูลความผิดทางวินัยในความผิดฐานอื่น จึงเป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย การที่อธิบดีกรมที่ดินนำมติชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าว มาออกคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ โดยไม่ให้ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบข้อกล่าวหาและได้มีโอกาสชี้แจง..

ว่าด้วยอำนาจของ ป.ป.ช. (ต่อ)

....และนำสืบแก้ข้อกล่าวหาก่อนออกคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ การออกคำสั่งลงโทษ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

แต่อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ฟ้องคดีมีเจตนารังวัดรวมที่ดินโดยทุจริต ทำให้บริษัท ย. ได้เนื้อที่ดินเพิ่มขึ้นจากที่ชายฝั่งทะเลอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ทำให้รัฐได้รับความเสียหายอันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ จึงชอบด้วยกฎหมาย (พ.๒๖/๒๕๖๓ (ประชุมใหญ่))

หลักปฏิบัติราชการทางปกครอง

ตามกฎหมายความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

สิ่งที่มีน้อยได้ในตอนนี้คือ

"ประสบการณ์"

สิ่งที่เราไม่มีสิทธิ์มีน้อยเลย

ไม่ว่าเวลาใดก็ตามคือ

"ความรับผิดชอบ"

Cr. Happiepie

พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙

- เหตุผลในการตรากฎหมาย

- ✚ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของตนเอง

เมื่อเกิดความเสียหาย นำ ปพพ.มาใช้บังคับ ไม่เหมาะสม

- ✚ บางกรณีเจ้าหน้าที่ที่อาจกระทำโดยไม่ตั้งใจ หรือผิดพลาดเล็กน้อย

- ✚ หลักกฎหมายนี้ร่วม ทำให้ต้องรับผิดในการกระทำของเจ้าหน้าที่อื่นด้วย

- ✚ เจ้าหน้าที่ไม่กล้าตัดสินใจเพราะเกรงต้องรับผิด บั่นทอนขวัญกำลังใจ

มีวิธีการบริหารงานบุคคลและวินัยควบคุมอยู่ ทำให้มีความรอบคอบ

- กฎหมายนี้มุ่งคุ้มครองเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต และใช้ความระมัดระวังตามสมควร

กรณีทำให้เกิดความเสียหายอาจต้องรับผิดชอบละเมิด

- การกระทำละเมิดทางแพ่ง ตามมาตรา ๔๒๐ ปพพ.
- ผู้ใดกระทำการใด
- โดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อ
- ทำต่อบุคคลอื่น
- โดยผิดกฎหมาย
- ให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ทรัพย์สิน หรือสิทธิ
อย่างหนึ่งอย่างใด
- ผู้ทำละเมิดต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทน

กระทำโดยประมาท : วิสัยและพฤติการณ์

- **กระทำโดยประมาท** ได้แก่ กระทำ ความผิดมิใช่โดยเจตนา แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัย และพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่
- **วิสัย** หมายถึง สภาพเกี่ยวกับตัวผู้กระทำ เช่น การเป็นเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่หรือชั้นผู้น้อย เป็นเจ้าหน้าที่ธรรมดา เป็นผู้ประกอบวิชาชีพหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านใดด้านหนึ่ง และหมายรวมถึงระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นั้นด้วย เป็นต้น
- **พฤติการณ์** หมายถึง เหตุภายนอกหรือปัจจัยแวดล้อมตัวผู้กระทำ ซึ่งอาจมีผลต่อระดับความระมัดระวังและทำให้การใช้ความระมัดระวังของแต่ละบุคคลแตกต่างกันไป

อ่านต่อ : <http://www.insurancethai.net/negligence-grossnegligence/#popup1>

ความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

กระทำการด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หมายถึง การกระทำโดยมิได้เจตนา แต่เป็นการกระทำ ซึ่งบุคคลพึงคาดหมายได้ว่าอาจก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น และหากใช้ความระมัดระวังแม้เพียงเล็กน้อยก็อาจป้องกัน มิให้เกิดความเสียหายได้ แต่กลับมิได้ใช้ความระมัดระวัง เช่นนั้นเลย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 10/2552)

ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

- การกระทำละเมิดในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานของรัฐให้รับผิด ซึ่งหน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่หน่วยงาน ถ้าได้กระทำไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง
- การกระทำละเมิดเกิดนอกเหนือการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดเป็นการเฉพาะตัว ผู้เสียหายอาจฟ้องเจ้าหน้าที่โดยตรง จะฟ้องหน่วยงานของรัฐไม่ได้

การงดเว้นการกระทำ

โดยปกติการงดเว้นการกระทำไม่ถือว่าเป็นการกระทำละเมิด เว้นแต่เป็นการงดเว้นกระทำในเมื่อบุคคลมีหน้าที่ต้องกระทำ จึงจะถือได้ว่าเป็นการกระทำ

หน้าที่ต้องกระทำอาจพิจารณาได้หลายอย่าง

เช่น

(๑) หน้าที่ตามกฎหมาย

(๒) หน้าที่ตามสัญญา

(๓) หน้าที่ตามวิชาชีพ

(๔) หน้าที่ตามความสัมพันธ์ที่ก่อขึ้นแล้ว

(๕) หน้าที่ตามระเบียบปฏิบัติงาน

ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐/๒๕๕๒
วางหลักไว้ว่า การกระทำที่ถือว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงนั้น หมายถึงการกระทำโดยมิได้เจตนา แต่เป็นการกระทำซึ่งบุคคลพึงคาดหมายได้ว่าอาจก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น และหากใช้ความระมัดระวังแม้เพียงเล็กน้อย ก็อาจป้องกันมิให้เกิดความเสียหายได้ แต่กลับมิได้ใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นเลย

ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง (ต่อ)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๑๔/๒๕๒๒ เจ้าหน้าที่การรถไฟฯ ไม่นำแผงมาปิดกั้นถนนในขณะที่ขบวนรถไฟจะแล่นผ่าน เป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จะอ้างว่าวันเกิดเหตุพนักงานรถไฟนัดหยุดงาน ไม่สามารถหาคนมาปฏิบัติงานให้ทันท่วงที่ได้เป็นเหตุสุดวิสัยหาได้ไม่ การรถไฟฯ ต้องร่วมรับผิดชอบ

ดังนั้น ถ้าใช้ความระมัดระวังแม้เพียงเล็กน้อยก็ป้องกันความเสียหายได้ แต่กลับมิได้ใช้ความระมัดระวัง ถือว่าประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

การกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก

การปฏิบัติหน้าที่

- หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบผู้เสียหาย
- ฟ้องหน่วยงานของรัฐได้โดยตรง ฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้
- เจ้าหน้าที่ไม่ได้สังกัดหน่วยงานใด กระทรวงการคลังต้องรับผิดชอบ

มิใช่การปฏิบัติหน้าที่

- ◆ เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบผู้เสียหาย เป็นส่วนตัว
- ◆ ฟ้องเจ้าหน้าที่โดยตรง ฟ้องหน่วยงานของรัฐไม่ได้

เจ้าหน้าที่การกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ในการปฏิบัติหน้าที่

ผู้เสียหายดำเนินการได้ ๒ ทาง

ยื่นคำขอต่อหน่วยงาน

ม. ๑๑

ยื่นฟ้องต่อศาล

ศาล

ศาล

แล้วแต่กรณี

การฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายต่อศาล

ศาลปกครอง

- ละเมิดที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ◆
- ละเมิดเกิดจาก ๔ กรณี
 - การใช้อำนาจตามกฎหมาย (เฉพาะกฎหมายปกครอง) ◆
 - กฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น
 - ละเลยต่อหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด
 - ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า

ศาลยุติธรรม

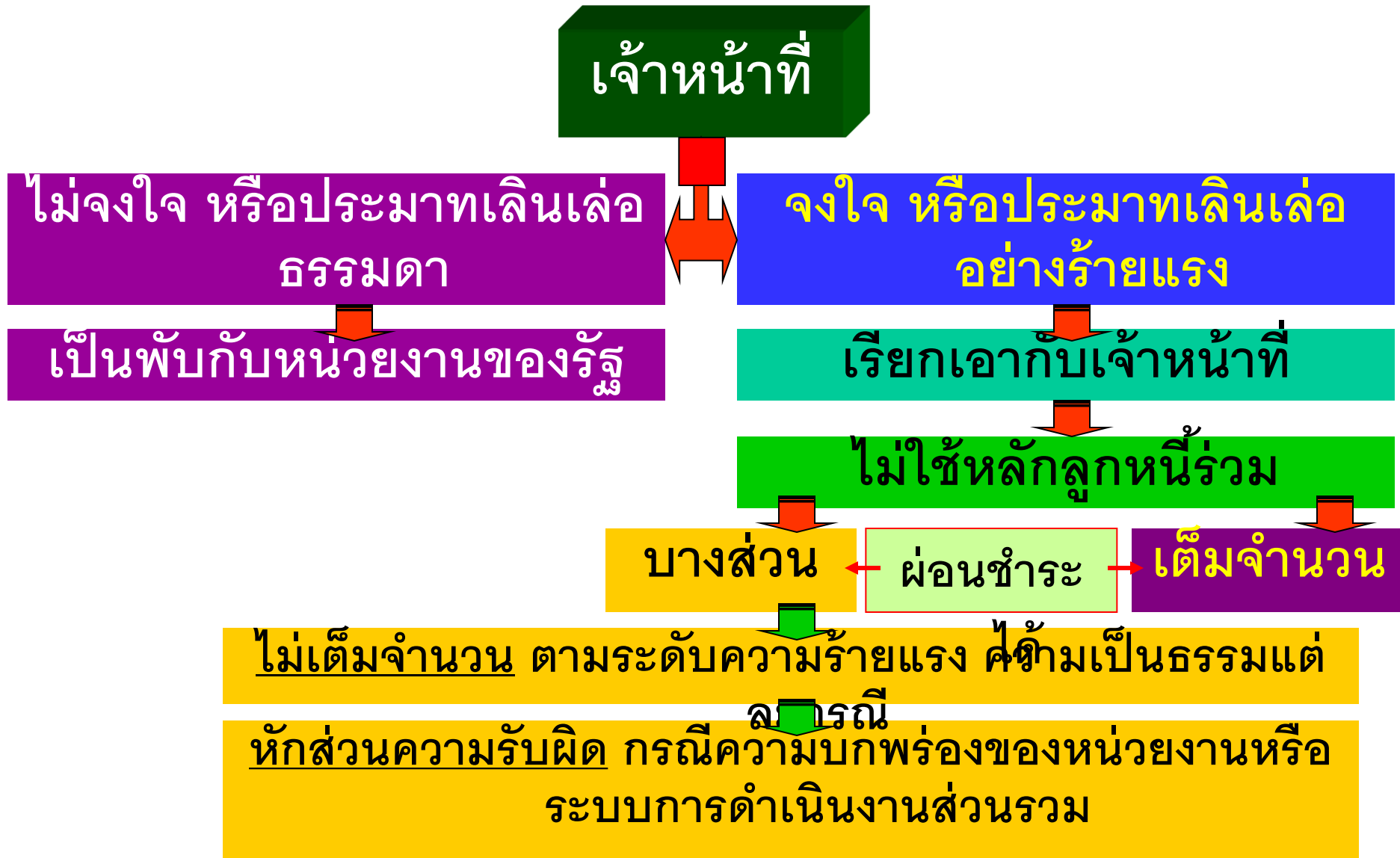
- ละเมิดที่ไม่ได้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบส่วนตัว)
- ละเมิดที่เป็นกรปฏิบัติหน้าที่ แต่มิใช่เกิดจาก
 - การใช้อำนาจตามกฎหมาย
 - การออกกฎ คำสั่งทางปกครอง คำสั่งอื่น
 - การละเลยต่อหน้าที่ หรือ
 - การปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า

ผู้เสียหายยื่นขอค่าเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ

- ผู้เสียหายยื่นคำขอต่อหน่วยงานให้พิจารณาชดใช้ค่าเสียหายได้
- หน่วยงานต้องออกใบรับคำขอไว้ให้เป็นหลักฐาน
- พิจารณาโดยไม่ชักช้า (เสร็จใน ๑๘๐ วัน ขอย้ายต่อ รมต. อีกไม่เกิน ๑๘๐ วัน)
- หน่วยงานมี “คำสั่ง” แล้ว ไม่พอใจมีสิทธิร้องทุกข์ ครท. ภายใน ๙๐ วันนับแต่ได้รับแจ้งผล (ไม่ต้องอุทธรณ์ก่อน)
- เมื่อจัดตั้งศาลปกครอง ถือเป็นสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

สิทธิไล่เบียดเอากับเจ้าหน้าที่

กรณีหน่วยงานของรัฐรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย

ขั้นตอนการดำเนินการหาผู้รับผิดชอบทางแพ่ง

- ❁ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด
- ❁ รวบรวมหลักฐานและให้ผู้เกี่ยวข้องชี้แจง
- ❁ คณะกรรมการเสนอความเห็นไปยังผู้แต่งตั้ง
- ❁ วินิจฉัยว่ามีผู้รับผิดชอบหรือไม่ เท่าใด แต่ยังไม่แจ้งเจ้าหน้าที่
- ❁ ส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบและพิจารณา
- ❁ ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง
- ❁ แจ้งคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ พร้อมสิทธิฟ้องคดีและอายุความฟ้องคดี

การกระทำละเมิดต่อหน่วยงานเกิดจาก

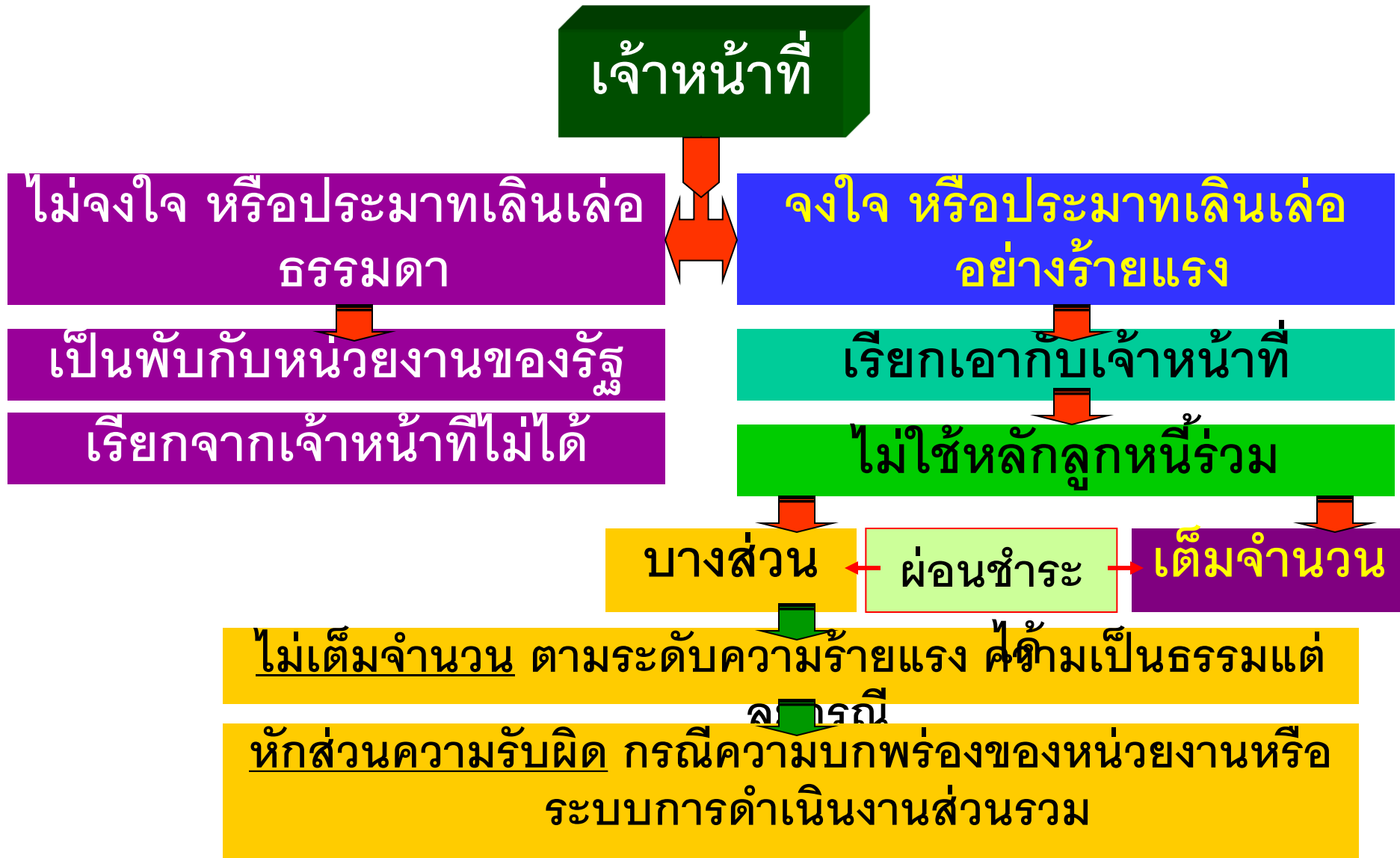
การปฏิบัติหน้าที่

- การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม
- เรียกค่าสินไหมฯ ได้เฉพาะกรณีเป็นการจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น

มิใช่การปฏิบัติหน้าที่

- ◆ ให้บังคับตาม ปพพ.

เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ต่อหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของรัฐเรียกค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่

อายุความเรียกร้องค่าสินไหมฯจากเจ้าหน้าที่ กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานฯ

- ทั้งกรณีเป็น “การปฏิบัติหน้าที่” และ “มิใช่การปฏิบัติหน้าที่”
- อายุความเรียกร้อง ๒ ปี นับแต่วันที่
 - ▶ “รู้ถึงการละเมิด” และ “รู้ตัวเจ้าหน้าที่”
- หากหน่วยงานเห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชอบ แต่
กระทรวงการคลังเห็นว่าต้องรับผิดชอบ ให้อายุความเรียกร้อง ๑
ปี นับแต่หน่วยงานมีคำสั่งตามความเห็นของ
กระทรวงการคลัง

การใช้ดุลพินิจในการออกคำสั่งโดยมิชอบ

อบ.๗๗/๒๕๖๐ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ วินิจฉัยโดยนำเอาผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติเบื้องต้นและการคาดคะเนดังกล่าวแต่เพียงอย่างเดียว โดยมีได้ค้นหาข้อเท็จจริงในเชิงประจักษ์และหรือพยานแวดล้อมกรณีที่มีการกล่าวหาผู้ฟ้องคดีมาประกอบการพิจารณาให้เป็นที่ยุติและทำให้เชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีพฤติกรรมตามที่ถูกกล่าวหาจริง มาออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจวินิจฉัยข้อเท็จจริงเพื่อออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการโดยไม่ชอบ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกคำสั่งลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีจึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี

คำสั่งย้ายไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่ไม่เสียหาย

อ.๘๒๒/๒๕๕๘ การดำเนินการพิจารณาก่อนการออกคำสั่งย้ายไม่เป็นไปตามรูปแบบขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด คำสั่งที่ย้ายผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการที่ผู้อำนวยการฯ มีคำสั่งย้ายผู้ฟ้องคดีดังกล่าว จึงฟังได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อ อย่างไรก็ตาม เมื่อปรากฏว่าคำสั่งย้ายผู้ฟ้องคดีดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างอื่นอย่างใดของผู้ฟ้องคดี เพราะผู้ฟ้องคดีในฐานะข้าราชการก็ยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาเช่นเดิม การออกคำสั่งย้ายผู้ฟ้องคดีดังกล่าว จึงมิได้เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด

ผู้ว่าจ้างต้องรับผิดชอบจากการละเลยของผู้รับจ้าง

อ.๑๔๙๙/๒๕๕๘ การที่ผู้รับจ้างละเลยไม่ดำเนินการติดตั้ง
เครื่องหมายแจ้งเตือนให้ผู้ใช้ทางทราบว่ามี การซ่อมแซมฟาทอระบายน้ำ
เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง การกระทำดังกล่าว
จึงเป็นการประมาทเลินเล่อเป็นเหตุทำให้ผู้ใช้ทางประสบอุบัติเหตุบาดเจ็บ
สาหัส อันเป็นการกระทำละเมิดของผู้รับจ้างและเทศบาลที่จะต้องชดใช้
ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ใช้ทาง แต่เนื่องจากอุบัติเหตุดังกล่าวส่วนหนึ่งเกิด
จากการที่ผู้ใช้ทางขับซึรถจักรยานยนต์ด้วยความเร็วและไม่สวมหมวกนิรภัย
จึงสมควรหักส่วนความรับผิดชอบดังกล่าวด้วยร้อยละ ๑๐ ของค่าเสียหาย

คกก. เก็บรักษาเงิน มิได้ตรวจนับตัวเงิน

อ.๗๘๒/๒๕๕๘ การสูญหายของเงินค่าบริการและค่ากิจกรรมนักเรียนนักศึกษาจำนวน ๖๒๓,๖๓๕ บาท คณะกรรมการเก็บรักษาเงินชุดที่ ๒ ซึ่งมีผู้ฟ้องคดีเป็นกรรมการด้วย ได้ร่วมลงลายมือชื่อในรายงานเงินคงเหลือประจำวันตามที่นาย บ. เสนอ โดยที่คณะกรรมการเก็บรักษาเงินชุดที่ ๒ มิได้ถือกุญแจตู้নিরภัยไว้กับตนเอง ปล่อยให้ นาย บ. เป็นผู้ถือกุญแจแต่เพียงผู้เดียว อีกทั้ง เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงิน มิได้ตรวจนับตัวเงินและหลักฐานแทนตัวเงินให้ตรงกับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน เพียงแต่ได้ลงลายมือชื่อในรายงานเงินคงเหลือประจำวันตามที่นาย บ. เสนอ

คกก. เก็บรักษาเงิน มิได้ตรวจนับตัวเงิน

(ต่อ) หากคณะกรรมการเก็บรักษาเงินได้ปฏิบัติตามระเบียบการเก็บรักษาเงินอย่างเคร่งครัด ย่อมจะต้องตรวจสอบพบว่ามีเงินจำนวนดังกล่าวเก็บไว้ในตู้นิรภัยก่อนที่จะสูญหาย การที่คณะกรรมการเก็บรักษาเงินชุดที่ ๒ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นเหตุให้นาย บ. อาศัยโอกาสดังกล่าวเบียดบังเงินของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

มิได้ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา

อ.๕๒๖/๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ปฏิบัติ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงินฯ และมีหน้าที่ ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่ ตามกฎหมายและระเบียบที่ทางราชการกำหนด แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างต่อเนื่อง ทำให้นาง ช. อาศัยโอกาสดังกล่าวทำการทุจริตยักยอกเงินของผู้ถูกฟ้องคดีไป เพื่อประโยชน์ส่วนตัว กรณีของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหาย

ต้องรับผิดชอบแม้ผู้เสียหายไม่ได้จ่ายเต็มจำนวน

อ.๒๐๕๙/๒๕๕๙ การฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนกรณี
เทศบาลไม่ดูแลท่อระบายน้ำเป็นเหตุให้ผู้ใช้งานตกลงไปได้รับ
บาดเจ็บสาหัส เมื่อเทศบาลกระทำละเมิดเป็นเหตุให้ผู้ใช้งาน
ได้รับอันตรายสาหัส เทศบาลจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหม
ทดแทนในผลแห่งละเมิดนั้น และแม้ผู้เสียหายจะมีได้จ่ายค่า
รักษาพยาบาลเต็มจำนวน เนื่องจากบริษัทประกันชีวิตและ
สำนักงานประกันสังคมชำระค่ารักษาพยาบาลให้บางส่วน
เทศบาลก็ต้องรับผิดชอบใช้ค่ารักษาพยาบาลเต็มจำนวน

การสอบสวนชอบแต่ไม่ได้กระทำละเมิด

อ.๑๙๙๐/๒๕๕๙ กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่
ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทน แม้กระบวนการออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่
ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทนความรับผิดชอบทางละเมิดจะชอบด้วยกฎหมาย
แต่เมื่อข้อเท็จจริงจากการสอบสวนยังรับฟังไม่ได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหา
ได้กระทำให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ อันจะเป็นการ
กระทำละเมิด คำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทน
จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ต้องร่วมรับผิดชอบไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

อ.๑๙๘๗/๒๕๕๙ หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดภูเก็ตไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเก็บรักษาเงิน เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายถือว่าเป็นการจงใจกระทำละเมิด แต่เนื่องจากเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมีส่วนทำให้เกิดความเสียหายด้วย หัวหน้าสำนักงานป้องกันฯ จึงต้องรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๕๐ ของความเสียหาย

มิได้ควบคุมดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา

อ.๑๙๘๒/๒๕๕๙ การที่ผู้บังคับบัญชาละเลยมิได้
ควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นเหตุ
ให้มีการทุจริต ยักยอกเงินของทางราชการ ถือได้ว่าเป็นการ
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง, การหัก
ส่วนความรับผิดชอบอันเกิดจากความบกพร่องของระบบราชการ
การดำเนินงานส่วนรวม

จัดทำเอกสารขอเบิกเงินโครงการเท็จ

อ.๑๙๑๖/๒๕๕๙ ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งที่เรียกให้ชดใช้
ค่าสินไหมทดแทน กรณีทุจริตทางการเงิน เจ้าหน้าที่การเงินที่
อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่จัดทำเอกสารขอเบิกเงินโครงการ
เท็จ พฤติการณ์การดังกล่าวเป็นการแสวงหาประโยชน์มิควรได้
โดยชอบด้วยกฎหมาย**เป็นการจงใจกระทำละเมิด**ทำให้ราชการ
ได้รับความเสียหาย คำสั่งที่เรียกให้ชดใช้เงินดังกล่าว จึงเป็นคำสั่ง
ที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

เจ้าหน้าที่การเงินปลอมลายมือชื่อส่งจ่ายเช็ค

อ.๑๘๘๐/๒๕๕๙ การที่นายกเทศมนตรีไม่ควบคุมดูแล
ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเคร่งครัด
เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่การเงินปลอมลายมือชื่อส่งจ่ายเช็คของ
เทศบาลโดยทุจริต ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่อ
อย่างร้ายแรงทำให้เทศบาลได้รับความเสียหาย จึงเป็นการกระทำ
ละเมิดต่อเทศบาล จำต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เทศบาล

จำหน่ายพัสดุโดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

อ.๑๖๙๗/๒๕๕๙ การที่เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการจำหน่ายพัสดุโดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ทั้งที่ทราบขั้นตอนการปฏิบัติเป็นอย่างดี **กรณีถือว่าจงใจไม่ปฏิบัติ**ให้ถูกต้องตามระเบียบดังกล่าว ต้องรับผิดชอบในความเสียหาย แต่เมื่อการดำเนินการดังกล่าวเป็นความบกพร่องของหน่วยงานด้วยส่วนหนึ่ง คำสั่งที่ให้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยที่ยังไม่ได้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบของหน่วยงานออก ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ไม่เข้าควบคุมงานทุกวัน ผู้รับจ้างลักลอบขุดดิน

อ.๑๓๘๒/๒๕๖๐ การที่นายช่างโยธาในฐานะผู้ควบคุมงานละเลยไม่เข้าควบคุมงานทุกวัน ทำให้ผู้รับจ้างลักลอบขุดดินในบริเวณพื้นที่ก่อสร้างนำมาถมที่ดินเพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงานเทศบาล ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้หน่วยงานได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงาน

ผู้ว่าจ้างมีหน้าที่กำกับตรวจตราและควบคุมผู้รับจ้าง

อ.๒๑๙/๒๕๖๑ เมื่อผู้ว่าจ้างมีหน้าที่กำกับตรวจตราและควบคุมทางหลวงตาม พ.ร.บ. ทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ไม่ได้สั่งการให้ผู้รับจ้างดำเนินการติดตั้งไฟส่องสว่างในบริเวณที่ทำการซ่อมปรับปรุงทาง จึงเป็นการกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ แต่เมื่อผู้เสียหายมีส่วนประมาทผู้เสียหายจึงต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นกึ่งหนึ่ง

ความบกพร่องของหน่วยงาน

อ.๑๒๓๒/๒๕๕๙ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีตำแหน่งเป็นพนักงานขับรถยนต์ แต่ได้รับมอบหมายให้ขับรถยนต์ดังกล่าว เพื่อเดินทางไปตรวจสอบข้อเท็จจริงการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ภาคใต้ การเดินทางไปปฏิบัติราชการในระยะทางไกลเป็นเวลาติดต่อกันหลายวัน กรมป่าไม้ควรมอบหมายให้พนักงานขับรถทำหน้าที่ขับรถ แต่ปรากฏว่าไม่มีพนักงานขับรถทำหน้าที่ในกรณีนี้แต่อย่างใด ถือได้ว่าการละเมิดส่วนหนึ่งเกิดจากความบกพร่องของหน่วยงานหรือระบบการดำเนินงานโดยรวม จึงเห็นสมควรให้หักความรับผิดชอบดังกล่าวออกร้อยละ ๕๐ ของจำนวนค่าเสียหาย

ระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม

(ต่อ) เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในกรณีนี้แล้ว เห็นว่า หลังจากตรวจสอบโรงไม่หิน ภูเก็ตสินชัยในจังหวัดพังงาเสร็จ เป็นเวลาประมาณ ๑๔ นาฬิกา ผู้ฟ้องคดี ต้องเร่งรีบไปปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้ทันก่อนเวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา ซึ่งผู้ฟ้องคดีต้องทำหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงตามที่ได้รับมอบหมายแล้ว ยังต้องทำหน้าที่ขับรถอีก จึงเกิดความเหน็ดเหนื่อยจากการปฏิบัติงาน แม้ว่าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เมื่อพิจารณาถึงข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว เห็นว่า ผู้ฟ้องคดี ควรรับผิดร้อยละ ๒๕ ของความเสียหาย

ข้อบกพร่องไม่ทิ้งระยะให้ห่างในระยะที่จะหยุดรถได้โดยปลอดภัย

อ.๕๗๕/๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีข้อบกพร่องส่วนกลางของผู้ถูกฟ้องคดี โดยไม่ได้ใช้ความระมัดระวังให้เพียงพอ เป็นการข้อบกพร่องไม่ทิ้งระยะให้ห่างจากรถบรรทุกทุกขยะที่วิ่งอยู่ข้างหน้าในระยะที่จะหยุดรถได้โดยปลอดภัยในเมื่อจำเป็นต้องหยุดรถ อันเป็นการข้อบกพร่องโดยฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ การที่ผู้ฟ้องคดีข้อบกพร่องชนท้ายรถบรรทุกทุกขยะ จึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดี จึงต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี

ในเวลาที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

(ต่อ) เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีเคยขออนุญาตนำรถยนต์ส่วนบุคคลไปใช้ในราชการบ่อยครั้ง ซึ่งทุกครั้งจะมีพนักงานขับรถยนต์เป็นผู้ขับ แต่เนื่องจากการขออนุญาตครั้งนี้เป็นเวลาเย็นมาก พนักงานขับรถได้กลับบ้านไปหมดแล้ว ผู้ฟ้องคดีมีความจำเป็นต้องใช้รถยนต์ส่วนบุคคลเพื่อติดต่อราชการในวันหยุดราชการ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องขออนุญาตขับรถด้วยตนเอง ซึ่งตามระเบียบแล้วต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีฯ ก่อน ประกอบกับการที่สำนักงานฯ มีพนักงานขับรถยนต์จำนวน ๔ คน แม้จะฟังว่าเวลาที่ผู้ฟ้องคดีมาขออนุญาตใช้รถนั้นเป็นเวลาเลิกงาน แต่การที่หน่วยงาน ไม่สามารถติดต่อพนักงานขับรถยนต์ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงได้ ในเวลาที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ผู้อำนวยการฯ จึงเป็นผู้อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดี ขับรถคันดังกล่าวด้วยตนเอง จึงมีเหตุผลสมควรที่จะให้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบให้แก่ผู้ฟ้องคดีด้วย

ออกคำสั่งให้รับผิดชอบระยะเวลา ไม่มีสิทธิฟ้องทนายท

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๒๗/๒๕๕๘ การที่ผู้ฟ้องคดีใช้อำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดฯ ออกคำสั่งลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ ให้นาง ว. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกระทรวงการคลัง จึงเป็นการออกคำสั่งหรือใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๐ วรรคสองฯ สิทธิเรียกร้องของผู้ฟ้องคดีอันมีต่อนาง ว. จึงขาดอายุความแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ซึ่งเป็นทนายทของนาง ว. ต่อศาล

ระยะเวลาการฟ้องคดีหลังยื่นอุทธรณ์

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๓/๒๕๕๘ หลังจากยื่นอุทธรณ์ไปครบหกสิบวันแล้ว กรณีจึงต้องถือว่าวันถัดจากวันที่ครบหกสิบวันดังกล่าว คือวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๕ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในการฟ้องคดีขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ตามมาตรา ๔๙ แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ และไม่จำเป็นต้องรอผลการพิจารณาอุทธรณ์ของ ผวจ. อุตรดิตถ์ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องโดยขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

ระยะเวลาการฟ้องคดีหลังยื่นอุทธรณ์

(ต่อ) แต่เมื่อพิจารณาคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีแล้วยอมเป็นที่เข้าใจได้ว่าผู้ฟ้องคดีประสงค์จะให้ศาลพิจารณาคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีและให้รับผิดค่าเสียหายเพิ่มขึ้นด้วย ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาล ขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่แจ้งตามหนังสือลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ และคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพิ่มขึ้นตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์และคำสั่งดังกล่าว ชอบที่ศาลจะรับไว้พิจารณาต่อไปได้

ทารุณสัตว์

เห็นแก่ตัว
สบายคนเดียว

ใจจริงๆโดน
ภรรยาเอาเปรียบ

ใจทั้งสองคน
เลยมีลาแต่ไม่ขี่

เชื่อเถอะว่าไม่ว่าเราจะทำอะไร คนอื่นก็หาทางตำหนิ เราได้ตลอดเวลา
หากเราทำในสิ่งที่ถูกต้องเรา จงเชื่อมั่นและทำต่อไป